

V drugih okrajih sicer ni navada, da bi se take stvari trosile po javnih glasilih, a naš okraj je velik, in ne samo glede temperamentov, tudi glede na zemljepisno lego dokaj različen, zato naj nikdo ne zameri, da sem stvar sprožil v pedagogičnem — ne političnem — glasilu.

Z vseh strani nam done glasovi, kako radikalni, kako napredno-narodni so učitelji. No to še niso naj grši primki! Pravijo tudi, da smo pristaši liberalizma in brezverske šole. To pa ni res! Kdo se je v nas spomnil 25letnice šolske postave? In vendar smo mi prisegli na te postave.

Zato mislim, da ne ravnamo napačno, če premostrimo nekoliko delovanje in tudi vspeh delovanja obeh dosedanjih zastopnikov ter volimo jednoglasno oba zopet v okr. šolski svet. Osebnosti nimajo tukaj ničesar opraviti, kdor se ravna po njih, oni je žrtva strasti. „In necessariis unitas!“ V to pomози Bog! *Dici.*

Iz Litije. Okrajna učiteljska konferencija za litijski okraj se bode letos vršila v Zatičini dne 4. mal. srpana. Na dnevnem redu so razven navadnih točok še sledeče: a) Uporaba Lavtarjeve metode pri poučevanju po Močnikovih računicah. Poročevalec g. F. Peterlin. b) Pojasnila o novih tiskovinah. c) Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. — Pri konferenciji bodo izložena učila iz Šmartinske šolske delarne.

Društveni vestnik.

Iz Litije. (Vabilo.) „Učiteljsko društvo za litijski okraj“ zborovalo bode 7. roznika t. l. dopoldne ob 1/2 10 uri v šolskem poslopji litijskem sè sledečim vspešom:

1. Dopisi. 2. Volitev delegatov za letošnji glavni zbor „Zveze v Gorici“. 3. Predavanje. 4. Slučajnosti in razni nasveti. K prav obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

Iz ormoškega okraja. Učiteljsko društvo ormoškega okraja je priredilo 10. vel. travna t. l. izlet k sv. Bolfanku blizu Središča na katerem se je slavila „25letnica državnih šolskih postav“. Zbralo se je mnogo učiteljstva in odličnih gostov iz raznih krajev. Odpisal se je tudi udanostni brzogaj Njega Veličanstvu presv. cesarju. Izlet in s tem združena slavnost se je izvršila jako imenitno v vso čast društvu in njega marljivim udom.

Iz Krškega. (Pedagogičsko društvo.) Zaradi tiskarskih zaprek se je izdaja že obljubljenih knjig za l. 1893. in 1894. precej zakasnila. Te dni se bode razposlala knjižica „Pouk o értežih“ z 59 podobami in nastopno vsebino: Predgovor. I. O situacijskih értežih. II. Stavbarski érteži. III. Nekoliko o senci. IV. Nekaj o barvah. V. O perspektivi. VI. Znanstveni izrazi. — Knjižica velja za neude 1 krono s poštnino vred ter se dobiva pri Pedagogičkem društvu v Krškem in v tiskarni Drag. Hribarja v Celji. — Dobè se tudi posamezne priloge in sicer I. Nauk o projekcijah, 22. pod. za 10 kr. II. Nauk o senci, 17 pod. za 8 kr. III. Nauk o perspektivi, 21 pod. za 10 kr.

V kratkem izide kakih 17 pol obsegajoča knjiga z naslovom: Nazorni nauk. V jeseni pa izidejo „Razni spisi“ v posebni knjigi.

Vestnik.

Osobne vesti. G. Josip Korošec, učitelj na Jesenicah, je imenovan nadučiteljem v Kropi.

Pismena vprašanja pri zadnji preskušnji učne usposobljenosti v Ljubljani so bila: *Za ljudske šole: Pedagogika:* Was ist das erziehliche und unterrichtliche Ziel der Volksschule und wie kann es erreicht werden? — *Slonenski jezik:* Kako naj učitelj skrbi za zdravje svojih učencev? — *Matematika:* I. Krčmar kupi 12 hl vina za 240 gld., toči

ga 1 l po 36 kr.; koliko % ima dobička? — 2. Vier Personen kaufen 1 Los um 144 fl. A gibt dazu 24 fl., B 30 fl., C 42 fl. und D den Rest. Sie gewinnen 30.000 fl.; wie viel gewinnt jeder, wenn 20% Gewinnsteuer abgerechnet wird? — 3. Die Grundflächen eines senkrechten 25 dm hohen Prismas sind Rhomben, deren Diagonalen 48 dm 35 dm betragen; wie gross ist a) seine Oberfläche, b) sein Cubikinhalt? — *Realije*: 1. Die Reibungs-Elektrisiernmaschinen; ihre Einrichtung und ihr Gebrauch. 2. Der Maulwurf (meth. Behandlung). 3. Es sind die Grenzen der österr.-ung. Monarchie in einem Kärtchen zu skizzieren. — *Za meščanske šole*: *Pedagogika*: 1. Über die Benützung des Ehrtriebes als Motiv des Handelns in der Schulerziehung. 2. Das Wesen der Apercption und die Anwendung derselben beim Unterrichte, an Beispielen aus der gewählten Fachgruppe gezeigt. 3. Gliederung der Volksschulen Österreichs nach Felbigers „Allg. Schullordnung“ vom Jahre 1774. — *Matematika*: 1. Tri glavnice, namreč 8000 gld., 5400 gld. in 3460 gld., so bile po isto toliko %, oziroma 6 mes., 8 mes. in 12 mesecev, na obresti naložene ter dale skupaj 553 gld.; koliko obrestij je dala vsaka glavnica in po koliko % je bila vsaka izposojena? 2. Ein Acker von 6936 m² Flächeninhalt hat die Gestalt eines Rechteckes, dessen Länge die Breite um 34 m übertrifft; wie gross ist die Länge und wie gross ist die Breite des Ackers? 3. In einem rechtwinkligen Dreiecke theilt die vom Scheitel C auf die Hypotenuse AB gefällte Senkrechte die Hypotenuse so, dass der eine Theil 18 dm, der andere 32 dm beträgt. Man denke sich nun das Dreieck um die Hypotenuse und Achse umgedreht; wie gross ist das Volumen, wie gross die Oberfläche des so entstandenen Doppelkegels? 4. Površina krogle znaša 45216 dm²; Koliko je površina pokončnega cilindra, ki ima s kroglo jednako telesnino in čegar višina je jednaka premeru krogle? — *Prirodoslovje*: 1. Tlakomer (Barometer). 2. Die Fliehkraft und ihre Wirkungen. 3. Das menschliche Auge ist eingehend zu beschreiben und das Zustandekommen des deutlichen Sehens zu erörtern. — *Prirodopisje*: 1. Hranilba človeškega trupla. 2. Die Schmetterlingsblütler, ihre charakteristischen Merkmale und ihre Benützung. 3. Der Quarz ist nach seinen Eigenschaften zu beschreiben und seine Verwendung zu erörtern. — *Zemljepisje*: 1. Die Entstehung der Jahreszeiten (metodična obravnava). 2. Orographische Verhältnisse des Küstenlandes. 3. Der Colonialbesitz Englands. — *Zgodovina*: 1. Zustände in Athen nach dem peloponnesischen Kriege. 2. Der Investiturstreit. 3. Reformthätigkeit Josef II. — *Nemški jezik*: Schiller als Dramatiker. — *Za francoski jezik nemška naloga*: Welche Anregung und Vortheile bietet das Studium der französischen Sprache und Literatur?

Čas okrajnih učiteljskih konferencij se bliža. Pri tej priliki se usojamo lepo prositi vse naše prijatelje in somišlenike, da se blagovole spominjati „učiteljskega konvikta“ z malimi doneski, kakor so to storili gg. tovariši in tovarišice radovljskega okraja pri okrajni učiteljski konferenciji dne 4. mal. travna t. l. Vsak tudi najmanjši dar bomo hvaležno sprejeli.

Slovensko učiteljsko društvo priredil dne 7. rožnika *izlet čez Vransico v Trzin*. Odhod iz Ljubljane ob 2. uri popoldne z vlakom. Gosti dobro došli.

Cesar o pokončni pisavi. Zanimivo je, kako se je izrazil naš presvetli cesar ob priliki pokladanja temeljnega kamena za neko trgovsko šolo na Dunaji o pokončni pisavi. Ko je bil Nj. Veličanstvu predstavljen učitelj lepopisja, ga odgovori vladar: „Bržkone počujete tudi pokončno pisavo!“ Učitelj odgovori: „Ne, Veličanstvo, v trgovski šoli gojimo le ležečo pisavo; pokončna pisava se trgovskim krogom ne dopada“. Na te besede odgovori Nj. Veličanstvo: „Prav imate, meni se tudi ne dopada“.

Nova ljudska šola se je odprla na slovesen način na Vrhu nad Idrijo dne 18. vel. travna. Pout bode trajal od 1. mal. travna do 1. vinotoka.

Ekskurendna šola s slovenskim učenim jezikom se je dovolila za Laze v črnomaljskem okraju.

Državne subvencije. Naučno ministerstvo je dovolilo obrtnim nadaljevalnim šolam nastopno podporo: V Ljubljani 2300 gld., v Postojni 250 gld., v Škofji Loki 270 gld., v Kočevju 280 gld., v Krškem 300 gld., v Kranji 250 gld., v Metliki 200 gld., v Trzinu 350 gld., v Rudolfovem 450 gld., v Radovljici 250 gld., v Kamniku 400 gld., v Ribnici 80 gld. in v Št. Vidu nad Ljubljano 170 gld.

Novi šolski nadzorniki na Goriškem. Naučni minister je za novo šestletno poslovanje imenoval provizornimi šolskimi nadzorniki: 1.) za mesto Gorico gimn. profesorja *Jos. Culota* v Gorici; 2.) za ljudske šole z italijanskim učenim jezikom v okraju Gradiške vudniškega učitelja *Jos. Piha* v Kopru; 3.) za šolski okraj Sežanski učitelja *M. Sinkoviča* v Trstu; 4.) za šole okolice Goriške in za ljudske šole s slovenskim učenim jezikom v okraju Gradiška profesorja na ženskem učiteljski v Gorici, ces. svetnika *Fr. Vodopivec*; 5.) za šolski okraj Tolminski vodjo šoli v Kobaridu, direktorja *Fr. Dominka*.